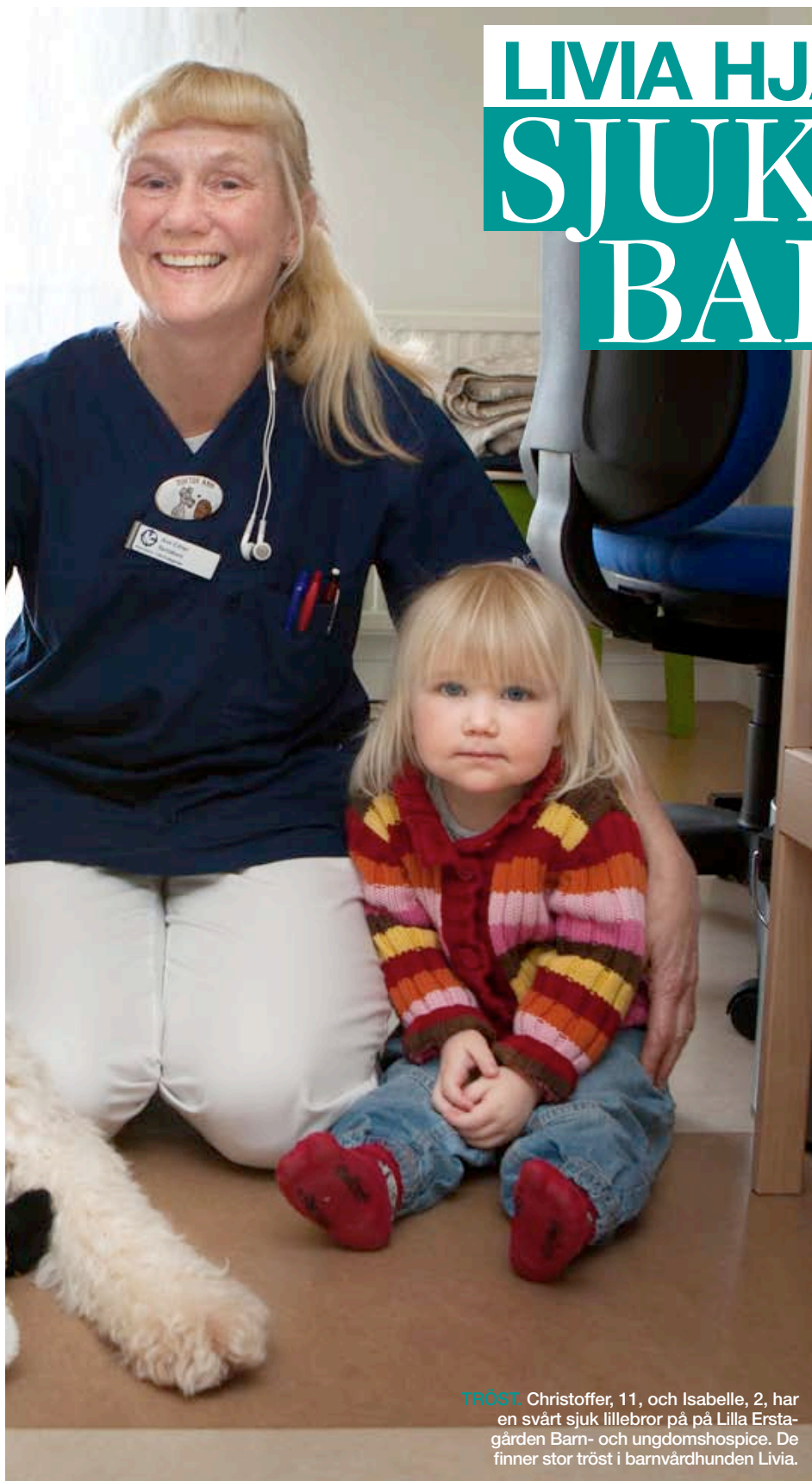

LIVIA HJÄLPER DE SJUKASTE BARNEN

TRÖST. Christoffer, 11, och Isabelle, 2, har en svårt sjuk lillebror på Lilla Erstagården Barn- och ungdomshospice. De finner stor tröst i barnvårdhunden Livia.

Livia är utbildad till Sveriges första vårdhund för barn – ett jobb som fyller glädje för de sjuka barnen på Lilla Erstagården Barn- och ungdomshospice.

TEXT: KICKI BIÄRSJÖ
FOTO: ELISABETH OHLSON WALLIN

Labradoddlen Livia är Sveriges första barnvårdhund och en riktig hjärtevärmare, tröstare och lek-kamrat för de svårast sjuka barnen. Hon jobbar på Lilla Erstagården Barn- och ungdomshospice, Ersta sjukhus, tillsammans med sin matte överläkare Ann Edner.

– Livia är en isbrytare och toppar alla enkäter på vad familjerna är mycket nöjda med här. Hon finns alltid för den som behöver; patienten, syskon, föräldrar och personalen. Med henne är det okej att visa känslor. När Livia var valp var det en svårt sjuk fyraåring som först var helt tyst och inte ville prata. Plötsligt sa han "hunden" och ville ha Livia nära sig, då lade hon sig på stolen bredvid sängen, lät sig klappas och pojken pratade med henne, säger Ann.

HIT KOMMER MYCKET svårt sjuka barn och ungdomar som är från noll till 18 år gamla.

– Vi har plats för fem sjuka barn, ungdomar och dess familjer, tjugofem personal och två patientgrupper. Dels vård för barn i livets slutskede och så växel- eller avlastningsvård för de som inte behöver akutsjukhusets akuta insatser, men som inte heller kan vara hemma med hjälp. För dem kan det vara så att smärtan blir värre, att de krampar mycket eller att föräldrarna inte orkar. Då kan de komma hit.

EGEN PLATS. Livia hoppar gärna upp på patientsängarna och lägger sig på en särskild filt. Många av barnen uppskattar hennes mjuka päls och värmen när hon ligger i deras knän.

Barnen kan ha en mängd olika sjukdomar.

– När det gäller barn så finns det så oändligt många fler sjukdomstillstånd än hos svårt sjuka vuxna. Våra barn och ungdomar har cancersjukdomar, neurologiska sjukdomar, mer ovanliga sjukdomstillstånd och olika syndrom. De överlever oftast inte till vuxen ålder.

Trots att det här kan liknas vid dödens väntrum så är stämningen mycket varm och mänsklig.

– Vi vinnlägger oss om att ha tid för varje familj, visa att vi verkligen bryr oss. Och här kommer ju Livia in i bilden som en verklig resurs.

Det här är som ett litet barnsjukhus med hög medicinsk kompetens och sam-

tidigt som ett ställföreträdande hem för hela familjen. Vi bolstrar kring familjen, ger dem tid. Att dö här betyder att barnet slipper många slangor och pipande, plingande mätinstrument vid sin kropp och får dö i mammas och pappas famn.

Många små patienter har syskon.

– Livia betyder så oerhört mycket för dem också. Jag tänker på det nioåriga syskonet till en patient. Hon hade inte vågat gå till det stora sjukhuset där systern hade vårdats tidigare. Men det här tyckte hon var ett litet sjukhus med lyx eftersom vi har Livia här.

LIVIA FÖLJER OFTAST med in på rummet när ett barn har avlidit.

– Självlkart frågar jag föräldrarna om

de vill att hon ska vara med och ofta vill de det, de finner en stor tröst i hennes närvaro. En gång bar hon ett litet barns gosedjur till bår bilen. Livia har även varit med på två begravningar. En av begravningarna var min egen mors och den andra en mycket speciell situation kring ett barn, berättar Ann.

Livia för in glädje i de svåraste stunder.

– Eftersom hon är så glad så sprider sig glädjen. En liten kille som hade varit sjuk under en mycket lång tid var svårt deprimerad, ingenting kunde få honom att le. Livia som är jättebra på hundpusse hoppade upp i hans säng och så lekte de med pusslet. Pojken sken upp och föräldrarna blev alldeles saliga av lycka.

Familjen Eriksson Lindqvist bor här

LIVIA

Ras: Labradoodle.
Ålder: 2 år.
Jobbar som: Sveriges första vårdhund för barn.
Utbildning: 1 år plus ständig fortbildning på Vårdhundskolan.
Arbetsplats: Lilla Erstagården Barn- och ungdomshospice.
Familj: Matte överläkare Ann Edner, hustru Magnus, sex människosyskon.

PÅ JOBBET. Livia bor med matte Ann Edner, som är överläkare på hospicet. Bebisens Alexanders syskon kan leka med Livia, medan föräldrarna vakar vid Alexanders sida.

med sin svårt sjuka bebis Alexander och hans syskon Isabelle två år och Christoffer som är elva.

– Livia är jättehärlig och tröstande, dessutom har hon en lugnande effekt på oss, säger mamma Pernilla Eriksson.

Storebror Christoffer tycker att det är så kul att leka med henne. Hon är jätterolig, utbrister han.

MÅNGA UNDRAR HUR kombinationen pälsdjursallergi och hospice fungerar.

– Livia är en hypoallergen hund som det är liten risk att vara allergisk mot, berättar Ann. Hon tappar inget hår, men det är ju inte håret utan proteinerna som sitter i underfällerna, som man kan vara allergisk mot och hon har ingen

underfäll. Flera som arbetar här är allergiska, men har inga problem med Livia. Skulle dock ett barn vara allergisk mot henne har vi en plan även för det.

Livia är utbildad på Vårdhundskolan, Gun-Marie Hedberg är hennes tränare.

– Hon är en helt underbar hund som passar oerhört bra för sitt jobb, säger Gun-Marie som är inhyrd instruktör för Vårdhundskolan. Hon är så tolerant, accepterande, helt enkelt född klok. Tillsammans har vi utvecklat massor med saker som hon nu behärskar till fulländning. Bland mycket annat kan hon kommandot att vara på avstånd eller nära, hon kan snurra eller rulla runt åt både höger och vänster,

backa, krypa, apportera, putta boll och kan inte minst kommandot "Mys" då hon lägger huvudet i personens knä. Och mycket gärna hoppar hon upp i sängen på en speciell filt, ligger helt stilla med sin kroppsvärme och mjuka päls. Numera är Livia en färdigtränad vårdhund, men två gånger i veckan tränar vi

"Hon är en helt underbar hund"

tricks och bygger på hennes kunskaper, säger Gun-Marie.

– Jag tycker jobbet med svårt sjuka

barn och deras familjer är mycket viktigt så rätt ofta blir det långa arbetsdagar och eftersom Livia alltid är med mig blir det långa dagar för henne också. Men när vi är lediga lever Livia som vilken annan hund som helst, avslutar Ann.